

HIREK

0000

Az elfelejtett királyné.

(Saját tudósítónktól.) Különös érdeklődéssel kísérheti a most dúló véres háborút egy királyi nő, akiről egykor egész Európa sokat beszélt s ez: *Natália*, Szerbia egykori királynéja. Szépségéről és fájdalmairól több mint két évtizeddel ezelőtt sokat intak. *Natália*, *Kesko* orosz tábornok leánya szép, csodaszép volt. 1859-ben született *Flórenban* és alig volt 16 éves, amikor *Obrenovics* Milán, Szerbia fejedelme, feleségül vette. Az egész világ csodálta szépségét és mégis meg kellett érnie, hogy az ura úgy bánt vele, hogy 13 évi házasság után kénytelen volt tőle elválni. És ekkor heroikus küzdelem fejlődött ki közte és az apa között a fiáért, akinek nem akarta őt kiadni. Végül is a porosz kormány engedett a szerb kormány kérésének és *Wiesbadenben* csaknem erőszakkal vették el tőle a fiát. A fia kedvéért azután 1893-ban ismét visszatér az apához, de ez az egyesülés csak formális volt. Különváltan éltek, miután *Milán* király már előzőleg lemondott a szerb trónról. *Milán* jobbra Magyarországon és Bécsben élt, *Natália* Párisban és Biarritzban.

Sok szenvedés várt még *Natáliára*. Előbb fiának a házassága *Draga Maschinna*, majd pedig azt kellett látnia, mint gyülekeznek a viharfelhők az *Obrenovics-ház* fölött. Hasztalan küldte aggódó figyelmeztetéseit *Belgrádba*. *Sándor* király semmibe sem vette azokat. 1902-ben bekövetkezett a belgrádi véres katasztrófa, amely az *Obrenovicsok* utolsó sarját gyilkos kézzel ölte meg. *Natáliának* azt is végig kellett szenvednie, hogy a gyilkosságban részes *Karagyevics Péter* került a szerb trónra. Azóta vajmi keveset hallani az elhagyatott, magános királynéről; visszavonultan él a francia fővárosban. Csak kevés barátja látta őt, akit a sors kegyetlensége mélyen vallásossá tett, úgy hogy közvetlen *Milán* halála után elhagyta keleti hitét és katolikussá lett. — És most látnia kell még ezt a háborút is, amely borzasztó válságot idézhet elő a lelkében. Mint született orosz nő, bizonyára nem kívánja hazájának: *Oroszországnak* a kárát. Ez a háza azonban védelmére kelet egyetlen fia gyilkosának és harcol azon ország ellen, amely az *Obrenovicsok* állandó jóakarója volt, harcol *Ferenc József* ellen, aki mindig oly közel állott hozzá. Fogadott hazája: *Franciaország* is a gyűlölt *Karagyevicsok* pártjára kelt. Kemény sors ez és akinek alkalmá volt őt a nyolcvanas évek elején, ragyogó szépségében látni és aki későbbben abban a szerencsében részesült, hogy evvel az okos és szellemes asszonnal elbezelgethessen, bizonyára mélységes részvételt viseltetik iránta, akinek királyi koronáját tövis koszorúvá változtatta a kegyetlen, kérelhetetlen sors.

— **LAPUNK KÉZBESITÉSE.** A „*Délmagyarország*” kiadóhivatala a jövőben fokozott gondot kíván ölködni azon, hogy a lap kézbesítése a kora reggeli órákban a legpontosabban történjék. Magyan kérjük tehát az igen tisztelt előfizetőinket, hogy a lap késedelmes, hibás kézbesítését a kiadóhivatalnak jelenteni sziveskedjenek, hogy minden sérelmet nyomban orvosolhassunk és a további

tévedéseknek vagy mulasztásoknak elejét vehessük.

— **A német katonarvosi kar veszteségei.** A német katonarvosi kar veszteségeiről hivatalos listát adott ki a német hadvezetőség. Ebben a listában nincsenek benne a bajor katonarvosok, akikről külön kimutatás készül. A kimutatás szerint könnyen megsebesült 220 orvos, súlyosan megsebesült 66, elesett 120, betegségben elhalt 47, fogoly 52, hiányzik 96. Összesen 603. Ezek közül 16 polgári orvos, 179 alorvos, 198 szabadságot állományu és 210 aktív katonarvos.

— **A huszezer koronás jövedelmük.** A pénzügyminiszter ismert rendeletére megalkotották Szegeden a jövedelmi adóösszeirőbizottságot és ez már munkába is kezdett. A bizottság elnöke *Kőrösy Lajos* pénzügyi tanácsos, tagjai pedig *Deutsch Emil*, *Gaál Kálmán*, *dr. Holtzer Gyula*, *Wagner Gusztáv* és *Vetro Lajos*. A bizottság a pénzügyigazgatóság épületében ült össze és megkezdte a nyomozást az évi 20,000 korona jövedelemmel bíró egyének után. Alapul vették a bevallott jövedelmek alapján készült adókivetések és közel kétszázötven oly egyént irtak össze Szegeden, akiknek szerintük évi 20,000 koronánál több jövedelmük van. Jellemző, hogy ezzel szemben Szegeden alig hetvenen jelenttek be önként, hogy évi jövedelmük felühaladja a 20,000 koronát. Szegeden az önkéntes vallomást leginkább ügyvédek, orvosok, kereskedők, földbirtokosok adták. — A pénzügyigazgatóság összeirő-bizottsága most összeírta azokat a szegedi szállótulajdonosokat, kávéház- és vendéglőtulajdonosokat is, akikről feltételezte, hogy évi jövedelmük után hadiadót tartoznak fizetni. Az ily módon elkészített kivetési iveket nyolc napi közszemlére teszik ki azzal, hogy e nyolc napon belül a kivetés ellen, mindenki megteheti észrevételét. A közönségnek szintén joga van bejelentést tenni oly egyén ellen, aki a kivetésből esetleg kimaradt volna.

— **Csökken a tifusz Szerbiában.** *Párisból* jelentik: A *Temps* értesülése szerint Szerbiában a tifuszjárvány jelentékenyen csökkent. Monasztirban naponta hét eset fordul elő az eddigi hatvan helyett.

— **Montenegróban nagy a nyomor.** Római táviratok szerint a *Giornale d'Italia*-nak jelentik Montenegróból: Az országban leirhatatlan nagy a nyomoruság. A gabona már teljesen elfogyott és a nép fűvel él. Az Angliából és Franciaországból küldött élelem nagy részét még *Meduában ellopják*. Montenegróban pénz sincs. Egyetlen kereskedő sem akarja elfogadni a montenegrói király által kibocsátott kincstári jegyeket, melyeknek kényszerárfolyama van és amelyek külföldön értéktelenek.

— **Az iskolaszék ülése.** Az iskolaszék kedden délután négy órakor *dr. Gaál Endre* elnöklésével ülést tartott a városháza bizottsági termében. A miniszteri rendelet értelmében elhatározta az iskolaszék, hogy a népiskolákban a vizsgálatokat május 25-től, május 31-ig tartják meg.

— **Elzárásra ítélt virágtolvajok.** Megírták a lapok, hogy május elsején az ujszegedi parkban leszedték a virágokat. A rendőrség fölírta husz cselédlány és mesterlegény nevét, akik pusztították a virágokat. Ma ítélték ebben az ügyben *dr. Temesváry Géza* helyettes főkapitány. Valamennyi virágtolvajt egy-egy napi elzárásra és husz korona pénzbüntetésre ítélte a kihágási bíróság. A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra változtatható. Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben.

— **Helyreállítják a galíciai petróleum-műveket.** Azok a petróleum-társaságok amelyeknek *Boryslawban* és *Tustanovicen* vannak gyárai, műszaki igazgatóikat a helyszínre öhajtják küldeni, hogy a műveket alaposan megvizsgálják és az üzem újrafelvétele iránt intézkedéseket tegyenek. A társaságokhoz az utóbbi időben nem jöttek olyan jelentések, amelyek a petróleumbányák mai állapotára vonatkozóan tiszta

képet adnának, de azt hiszik, hogy a bányák nem szenvedtek nagyobb kárt.

— **Fogházra ítélt szegedi mészáros-mester.** *Mellis Lajos* szegedi mészáros-mestert, *Háhn Sándor* utászfőhadnagy feljelentette megvesztegetés vétsége miatt, *Mellis* a főhadnagyot 1913. október 5-án az utászlaktanyában kétezer koronával meg akarta vesztegetni azért, hogy a husszállítást a katonaság részére ő kapja meg még akkor is, ha ajánlata esetleg drágább is lesz. A szobába elbujtatva volt két katona, akik tanui voltak a vesztegetési ügynek. *Mellit* a szegedi törvényszék megvesztegetés vétségében bűnösnek találta és egy hónapi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A szegedi tábla már ez ügyben egyszer bizonyítást rendelt el egyes körülményekre nézve. Kedden délelőtt volt a bűnpör újabb főtárgyalása. A tárgyaláson *Ringhoffer Lajos* elnökölt. A vádat *Szabó Gyula* királyi főügyész helyettes képviselte. Az ügy anyagát *Csizinszky* táblabíró referálta. Kiderül a bíró referátumából, hogy *Mellis* azért nem remélte, hogy a husszállítást megja, mert egy ízben a katonaságnak már szállított de a feltételeket nem teljesítette. *Háhn Sándor* főhadnagy a főtárgyaláson azt vallotta, hogy *Mellis* két ízben akarta őt megvesztegetni. Egyszer a Tisza-kávéházban, de akkor nem volt tanu és így nem tehetett ellene feljelentést. A tábla helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

— **A gyakorlati tanácsadó.** A Feministák Szegedi Egyesülete „Gyakorlati Tanácsadója”, amely minden délután 5—7 óráig áll a közönség rendelkezésére, hivatalos helyiségét az új Szeged-Csongradi palotából, Vár-utca 7. szám, I. emelet alá helyezte át. Az egyesület főnállása óta a „Gyakorlati Tanácsadó” órái igen látogatottak. Fölvilágosítással, utmutatással szolgál a hozzáforduló tájékozatlanoknak, akiknek száma a háboru folyamán mindinkább fokozódik és ngyrészt hadi és társadalmi segély, anya- és gyermekvédelmi ügyekben kérnek tanácsot. Az írástudatlanok tábóri levelezésüket intéztetik és a „Gyakorlati Tanácsadó” útján érdeklődnek a harctéren tartózkodó szeretetteik sorsa iránt a különböző Vörös-Kereszt egyesületeknél és hadifogolytudósító irodáknál. Ujabban rendkívül nagy azon látogatók száma, akik anyanyelvükön kívül más nyelvet nem bírván, orosz hadifogságba jutott szeretetteikkel való levelezésüket iratják a feministákkal.

— **Börtönre ítélt népfőlkelő.** *Garcsev Ráda* 7. népfőlkelőzredbeli katona levelet irt öccsének, amelyben kioktatta, hogyan próbáljon megszabadulni a katonai kötelezettségtől. *Garcsev* azt irta a testvéreinek, aki szintén katona, hogy valamilyen folyadékkal kenje be a szemét és a karján ejtsen lösebet, akkor megszabadulhat a katonaságtól. A levél a parancsnokság kezébe került s a népfőlkelőt letartóztatták. Ma ítélték ebben az ügyben a szegedi honvéd hadosztálybíró. — A tárgyaláson *Zimmer Alajos* huszárezredes elnökölt, tárgyalásvezető volt *dr. Szerdahelyi László* alezredes-hadbíró. A honvédügyészség katonai eskü megszegésére való csábítással vádolta *Garcsev*-et. A hadbíró négy évi és három hónapi súlyosított börtönre ítélte a népfőlkelőt.

— **A bevonult képzőművészek sorsjátéka.** Az 5-ik honvéd pótzászlóaljnál katonai szolgálatot teljesítő képzőművészek a belügyminiszterium engedélyével a vak katonák javára sorsjátékot rendeznek. Egy sorsjegy ára 20 fillér. A nyereménytárgyak a kulturpalota kiállító termében megtekinthetők. Sorsjegy mindenütt kapható.

— **A Magyar Nők Korona Alapja.** A honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala által a vitéz katonáink özvegyei és árvái érdekében megindított legujabbi mozgalom segítő társul szegődött a Szegedi Nőiipari és Háziipari Egyesület Hadsegítő Bizottsága, mely mai üléséből érteztette a Magyar Nők Korona Alapjának rendező Bizottságát, hogy a nemes és szép akciónak szegedi helyi intézését elvállalja és ily módon alkalmat fog nyújtani a szegedi áldozatkész nőknek, hogy a koronás emlék-szelvényeket megváltva, tagjai lehessenek ennek a leghumánusabb intézménynek. Az emlék-szelvé-